

2008: 2

Kv Södra kasern 2 i Kristianstad

Arkeologisk förundersökning, 2007 - 2008

Jan Kockum

Rapport 2008: 2

Kv Södra kasern 2 i Kristianstad

Arkeologisk förundersökning, 2007 - 2008

RAÄ 93

Kristianstad, 1077

Kristianstads kommun

Skåne län

Jan Kockum

Regionmuseet
Kristianstad
Landsantikvarien i Skåne

Regionmuseet Kristianstad Landsantikvarien i Skåne

Kristianstad
Box 134, Stora Torg
291 22 Kristianstad
Tel 044 – 13 58 00 vx, Fax 044 – 21 49 02

Lund
Box 153, St Larsomr. Byggnad 10
221 00 Lund
Tel 046 – 15 97 80 vx, Fax 046 – 15 80 39

www.regionmuseet.m.se

© 2008 Regionmuseet Kristianstad / Landsantikvarien i Skåne
Rapport 2008:2
ISSN 1651-0933

Omslagsfoto: Södra kasern

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, Gävle. Dnr 507-99-502.

Kv Södra kasern 2 i Kristianstad

Innehåll

Inledning	5
Läge och topografi	6
Historik och fornlämningsmiljö	6
Undersökningsresultat	7
Tekniska och administrativa uppgifter	8

Fig. 1. Kristianstad i Kristianstad kommun i Skåne.

Fig. 2. Undersökningsområdet i den södra delen av Kristianstads historiska stadsområde. Utdrag ur fastighetskartan, bladet 3D 2j.

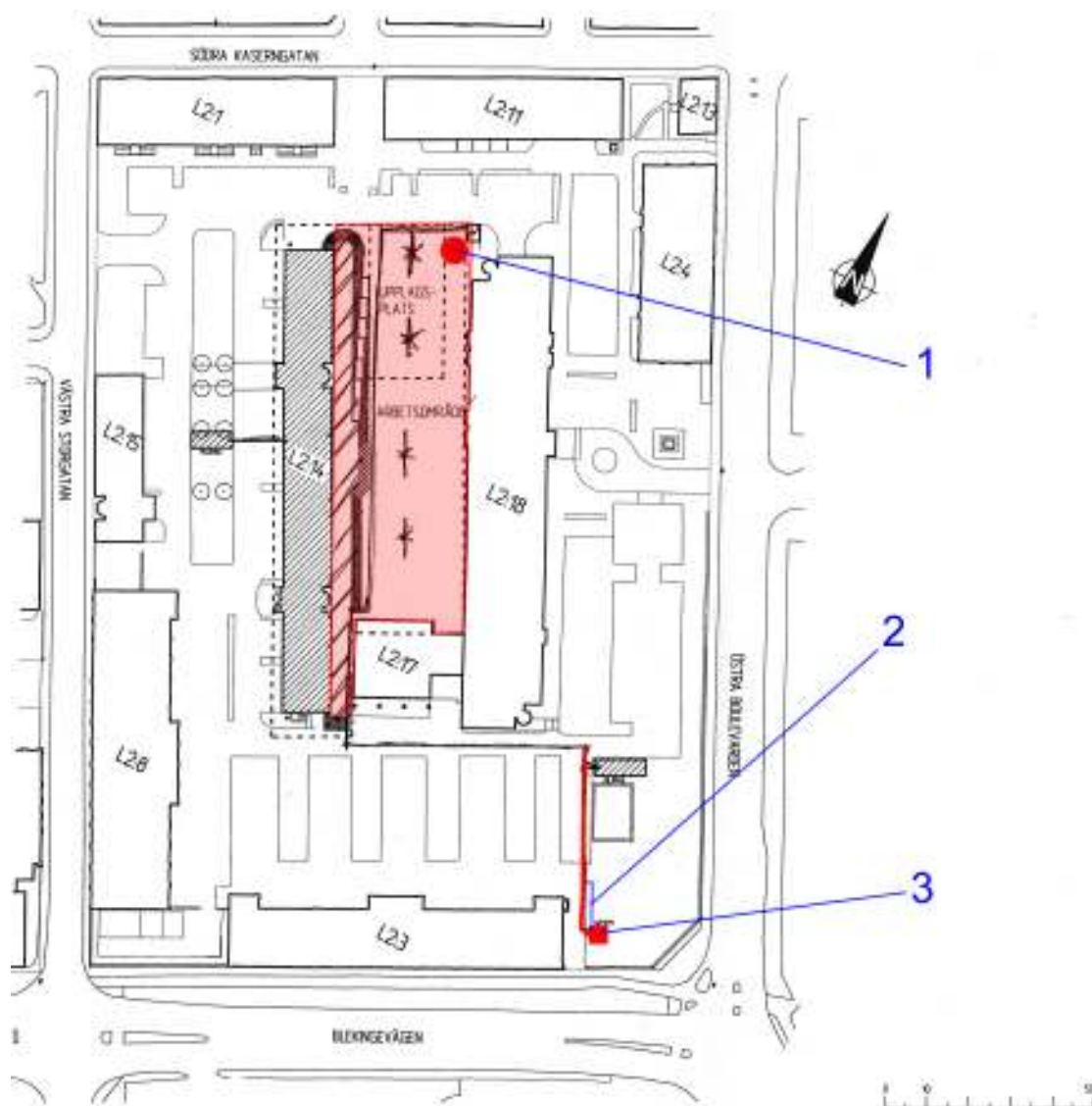

Fig. 3. Situationsplan över undersökningsområdet. Rödmarkerade och rödtonade områden har stått under antikvarisk övervakning. Siffrorna 1-3 markerar observationer gjorda under övervakningen och beskrivs närmare under rubriken Undersökningsresultat.

Inledning

Med anledning av nybyggnation, sättning av brunnar, ledningsdragning m m har omfattande schaktningsarbeten företagits inom kv Södra kasern i Kristianstad. Då området sammanfaller med delar av Kristianstads historiska stadsområde, upptaget som RAÄ 93, beslutade länsstyrelsen i Skåne län inför arbetena att en arkeologisk förundersökning i form av en schaktningsövervakning skulle företas. Undersökningen har genomförts av antikvarie Jan Kockum vid Regionmuseet Kristianstad/Landsantikvarien i Skåne under perioden 070413-071008.

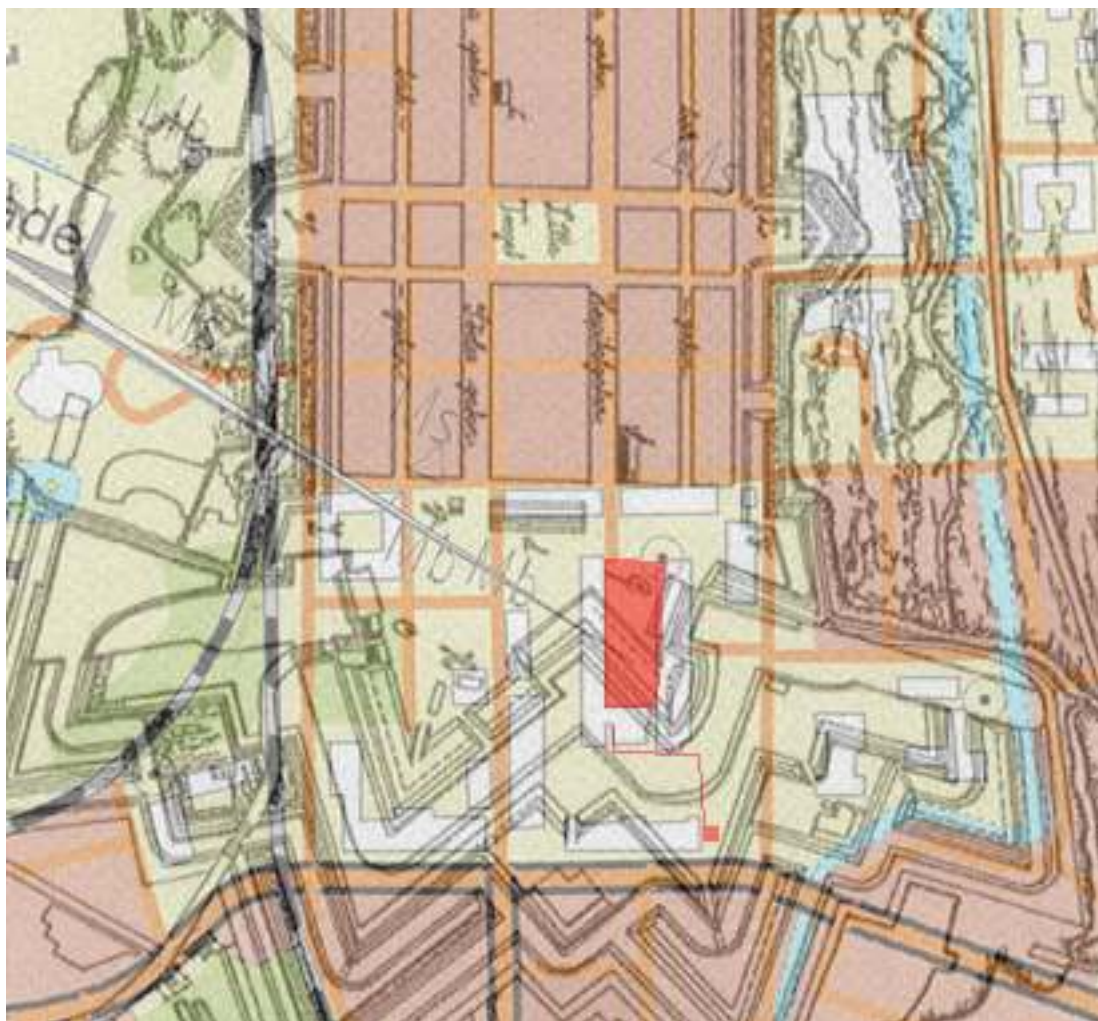

Fig. 4. Dagens Kristianstad i förhållande till 1794 års plan över den södra delen av befästningen och utanverken Undersökningsområdet rödtonat.

Läge och topografi

Undersökningsområdet ligger i den södra delen av Kristianstads historiska stadsområde. I norr avgränsas området av Södra Kaserngatan, i väster av Västra Storgatan, i öster av Östra Boulevarden och i söder av Blekingevägen.

Historik och fornlämningsmiljö

Det gamla Kristianstads fästning bestod av ett så kallat nederländskt vallsystem. För flankeringsförsvaret fanns tio bastioner, en i varje hörn och tre på vardera långsidan. Vallsträckorna mellan bastionerna var raka på långsidorna men brutna på kortsidorna för att ge skydd åt de båda stadsportarna. Fästningsverket omgavs av vallgrav. Med tiden tillkom utanverk i form av så kallade raveliner eller reduter, en framför vardera stadsporten. Vid utbyggnaderna under senare delen av 1700-talet tillkom även nya kasernområden, ett i norr och ett i söder. Södra ka-

sern låg strax innanför de södra fästningsvallarna. Området kom att omdanas i flera omgångar och de stora byggnader som idag flankerar undersökningsområdet tillkom så sent som 1978 – 1980. Men då hade områdets militära funktion sedan länge upphört.

Undersökningsresultat

Undersökningen utfördes i form av schaktningsövervakning. Till övervägande del har markingreppen berört i modern tid omrörda massor (se rödtonat område i fig. 3.), något som i första hand kan kopplas samman med byggnadsaktiviteterna på 1970- och 80-talen. I den nordöstra delen av undersökningsområdet schaktades för ny brunn (se 1 i fig. 3.). Schaktet var ca 7 m i diameter och hade ett djup av ca 2,7 m under befintlig marknivå. Överst fanns moderna bärlager med en tjocklek som uppgick till ca 0,8 m, sedan följde ca 0,5 m med gråbrun sandinblandad lera med inslag av tegel. Under följde sedan blålera som fortsatte ner till schaktets botten. Inget av antikvariskt intresse påträffades.

Fig. 5. De röda pilarna markerar stenar som sannolikt hör till Kristianstads fästnings utanverk (jfr fig. 3 och 4).

I den södra delen av undersökningsområdet, strax innanför hörnet av Östra boulevarden och Blekingevägen (se 2 och 3 i fig. 3.), grävdes för nya ledningar och en nätstation. I den östra delen av nätstationsschaktet (3) och drygt 10 meter norrut i ledningsschaktet framkom tätt packade stenblock. Sannolikt ska dessa sättas i samband med Kristianstads fästnings utanverk (jfr fig. 4.).

Kristianstad 2008-01-17

Jan Kockum

Tekniska och administrativa uppgifter

Socken/socken nr:	Kristianstad/1077
Kommun:	Kristianstad
Ekonomisk karta:	3D2j
RAÄ nr:	93
Lst dnr:	431-65162-06
Regionmuseet dnr:	K12.20-36-07
Typ av undersökning:	FU/SÖ
Fälttid:	6 h
Kostnadsansvarig:	Fabös Kristianstad AB
Kostnad exkl. moms:	7 000
Personal:	Jan Kockum
Rapportansvarig:	Jan Kockum
Dokumentationsmaterial:	17 digitalfoton, Situationsplan

Dokumentationsmaterialet förvaras på Regionmuseet Kristianstad, inga fynd tillvaratogs.

Regionmuseets rapportserie 2008

Kulturmiljö

1. Vä söder om S:ta Gertrud, Vä sn, FU, Jan Kockum, 2007
2. Kv Södra kasern 2 i Kristianstad, Kristianstad, FU, Jan Kockum 2007 - 2008

Förkortningar:

AF-antikvarisk förundersökning
AK- antikvarisk kontroll
AU-arkeologisk utredning
DK- dokumentation, övrigt

FU- arkeologisk förundersökning
KA- kulturhistorisk analys
MD-murverksdokumentation
OU- osteologisk undersökning

PJ- projektrapport
UN- arkeologisk undersökning
BD- byggnadsdokumentation
BAD-byggn-ark-dokumentation

